

med hälsning från ordföranden

Det har varit en innehållsrik höst för vår förening. Vår föreläsningsserie har varit mycket givande och den tredje föreläsningen med Alasdair Skelton gav mycket att tänka på samtidigt som den var underhållande. Han visade olika enkla experiment man kan göra med elever för att förstå vad som styr jordens temperatur och använde även sin vita katt som exempel för att förklara både albedo och växthuseffekten. Alasdair är professor i geologi och när jag läste geografi så vara geologi stenar och bergarter och klimatologi var väder och klimat. Med dagens forskning har det blivit tydligt att de här bägge disciplinerna båda ingår i jordens stora system och att de samverkar med varandra. En sådan sak som att Cements brytning av kalk i Slite inte bara påverkar grundvattentäkten utan även frigör koldioxid som legat lagrad i kalken är ett exempel på hur delarna hänger samman. Samtidigt så ger det oss en inblick i hur politik och näringsliv i Sverige fungerar. Här kan man studera beslutsgångar och ekonomisk påverkan och värdera frågan som ett etiskt dilemma. Det är sådant vi gör i skolämnet geografi. Vi studerar hur naturen, människa och samhälle påverkar och påverkas av varandra.

Vårt ämne är så komplext eftersom vi måste ha både djupa och breda kunskaper och detsamma gäller för eleverna. Därför kräver det kunskap och kunskap kräver tid. Vi har ännu inte gett upp hoppet om att beslutsfattarna ska ändra sig om fördelningen av tid i den nya timplanen. I skrivande stund är den inte klubbad och vårt påverkansarbete fortsätter. Vi försöker få

till stånd ett möte med utbildningsdepartementet för att lyfta frågan om timplanen i grundskolan och geografiämnets överlevnad på gymnasieskolan.

Den senaste tiden har några av oss arbetat med en debattartikel som vi försöker få någon av de stora dagstidningarna att publicera. Kanske går det, kanske går det inte. Det vet vi alla när det här numret når oss. I artikeln sammanfattar vi våra önskemål med följande punktlista:

1. Att geografiämnet får lika många timmar som historieämnet i grundskolan då det har lika omfattande innehåll och är det enda ämnet som har fokus på hållbar utveckling i sitt centrala innehåll. Ämnets komplexitet innebär också att det uppfattas som svårt att förstå. Det kräver tid att sätta få en djup förståelse.
2. Att alla gymnasieelever ska få möjlighet att läsa geografi på gymnasiet. Vi ser två alternativ: antingen att det blir ett gymnasiegemensamt ämne som alla läser, eller ett ämne som alla ska kunna välja oavsett program.
3. Att ett "geografilyft" genomförs för grundskollärare. Det finns fortfarande en eftersläpning i vad som undervisas i geografi i grundskolan. Många som undervisar i geografi på grundskolan har ingen formell geovetenskaplig utbildning. Avsaknaden av dessa grundläggande kunskaper påverkar undervisningen negativt.
4. Att det skapas ett resurscentrum för geovetenskap där lärare i grundskola och på gymnasium erbjuds fortbildning och

kan ta del av forskning inom området. Ett resurscentrum behöver en trygg och stabil finansiering. Här tror vi att staten tillsammans med näringsliv och lärosäten kan samverka. Det ligger i allas intresse att nödvändiga geovetenskapliga kunskaper ökar i skola, universitet och i samhället i övrigt.

Även om denna debattartikel inte skulle ta sig till tidningssidorna så kan vi glädjas åt att intresset att underteckna har varit överväldigande. Vi har samlat underskrifter från alla möjliga olika discipliner inom geografi och geovetenskap och från lärosäten över hela landet. Även personer inom

myndigheter och organisationer har varit intresserade att stödja oss. Det känns skönt att veta att vi har så stort stöd bland experterna och nu har vi ett nätverk av personer som vi kan vända oss till för framtida debattartiklar.

Höstterminens sista föreläsning blir ett föredrag om hur arbetet går med att skriva de nya ämnesplanerna för gymnasiet. Där kommer det finnas utrymme att ställa frågor och tid att diskutera hur vi ska agera för att stärka ämnets status i gymnasieskolan.

Åsa Colliander Celik